

Sygn. akt I CSK 499/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa [...] O. S.A. w P.

przeciwko Miastu W.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 kwietnia 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) oddala wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Powód - [...] O. S.A. w P. zarzucił zaskarżonemu wyrokowi Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 kwietnia 2018 r. naruszenie art. 207 ust. 1 u.g.n. i art. 14 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. 2004, nr 141, poz. 1492) w zw. z art. 118 i art. 120 § 1 k.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód powołał się na przesłankę, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wskazał, że kwestią wymagającą rozstrzygnięcia jest ustalenie charakteru żądania o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, którego termin zgłoszenia został na podstawie art. 14 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz.U. 2004, nr 141, poz. 1492) ograniczony w czasie do 31 grudnia 2005 r., w relacji do określonego w art. 207 u.g.n. terminu rozpoczęcia biegu przedawnienia roszczenia o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste. Wyjaśnienia wymaga, czy samo zgłoszenie żądania nabycia prawa użytkowania wieczystego złożone przed 31 grudnia 2005 r. jest jednoznaczne z rozpoczęciem biegu przedawnienia roszczenia cywilnoprawnego w tym zakresie.

Skarżący podniósł także, że rozbieżności w orzecznictwie dotyczą możliwości zastosowania art. 207 u.g.n. w sytuacji, gdy z roszczeniem o zawarcie umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste zwraca się następca prawny pod tytułem ogólnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że treść określonych przepisów prawa nie została dostatecznie wyjaśniona w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany dotychczasowej wykładni tych przepisów. Gdy w ramach stosowania wskazanych przepisów powstały w orzecznictwie już określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie postulowanej wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09).

Potrzeba wykładni przepisów nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu.

W orzecznictwie wydanym jeszcze pod rządami ustawy z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. 1991, nr 30, poz. 127 j.t.) ukształtował się pogląd, że uprawnienia przewidziane w 80 ust. 1a tej ustawy i wynikające z nich roszczenia nie przechodzą na następców prawnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., I CSK 553/14). Wyjaśniono, że roszczenie o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste wraz z przeniesieniem własności budynków, przewidziane w art. 207 ust. 1 u.g.n., przysługuje osobom, które 1) były posiadaczami nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy w dniu 5 grudnia 1990 r. i pozostawały nimi w dniu 1 stycznia 1998 roku, 2) one same zabudowały te nieruchomości na podstawie pozwolenia na budowę z lokalizacją stałą. W szczególności sformułowanie "osoby, które były posiadaczami (...) jeżeli zabudowały (...)" nakazuje przyjąć, że w zakresie przesłanki zabudowania ustawodawca posłużył się kryterium podmiotowym. W ocenie Sądu Najwyższego, czyni to bezprzedmiotowymi rozważania, czy za uprawnionego do wystąpienia z roszczeniem może być uważany także ten posiadacz, który powołuje się na

zabudowanie nieruchomości przez poprzedniego posiadacza (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2004 r., III CZP 107/03 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2009 r., IV CSK 240/08).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego podlegał oddaleniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że nie stanowi odpowiedzi na skargę pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności. W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę (art. 167 k.p.c. w zw. art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.) (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003, nr 9, poz. 120; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2014 r., III SK 38/13).